

РЕШЕНИЕ

№ 8

гр. София, 03.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-В СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Елена И.

Членове: Ивета Антонова
Георги Кацаров

при участието на секретаря Цветослава В. Гулийкова
като разгледа докладваното от Ивета Антонова Въззивно гражданско дело № 20221100512241 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 – 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на С. И. С. срещу решение № 7895/11.07.2022г. постановено по гр.д. № 59062/2021г. на Софийския районен съд, ГО, 85 състав, в частта, с което са уважени предявените от „Т.С.“ЕАД срещу нея искове, както следва:

- с правно основание чл.79 ал.1 от ЗЗД за сумата от 130,96 лв. представляваща ¼ от незаплатена цена на потребена топлинна енергия за периода 01.08.2018г. – 28.02.2019г. в топлоснадбен имот – ап.52, находящ се в гр. София, ул. *****, ведно със законната лихва считано от 15.10.2021г. до окончателното ѝ изплащане;

-с правно основание чл.86 ал.1 от ЗЗД за сумата 27,35 лв., представляваща обезщетение за забавено изпълнение на горепосочената главница и за периода 15.09.2019г. – 05.10.2021г.;

- с правно основание чл.79 ал.1 от ЗЗД за сумата от 3,22 лв. представляваща незаплатена цена на услуга дялово разпределение за периода 01.09.018г. – 28.02.2019г.

Както и са присъдени на основание чл.78 ал.1 от ГПК разноски по делото.

В жалбата се твърди, решението на СРС е неправилно и постановено при нарушение на материалния закон. Счита, че неправилно първоинстанционният съд е приел, че наследодателя на въззивника е бил материално легитимиран да отговаря по предявения иск, доколкото е напуснал жилището през 2017г. и не е ползвал същото. Посочва, че неправилно първоинстанционният съд е разменил доказателствената тежест, която страните носят и достигнал до грешни фактически и правни изводи. Поддържа, че неправилно районният съд не е приложил института на погасителната давност относно задълженията, претендирани спрямо нея. Моли решението в обжалваната му част да бъде отменено и постановено ново, с което предявените срещу нея осъдителни искове се отхвърлят.

Въззиваемата страна „Т.С.“ЕАД в срока за отговор по чл.263 ал.1 ГПК подава писмен отговор, в който оспорва наведените във въззивната жалба довод за неправилно приложение на закона и счита, че решението като правилно и законосъобразно следва да бъде потвърдено.

Третото лице помагач „Т.С.“ЕООД не изразява становище по въззивната жалба.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235 ал. 2 ГПК, намира следното:

Решението в частта, с което са отхвърлени частично осъдителните иски спрямо въззивника, както и в частта, с което първоинстанционният съд се е произнесъл по предявените от „Т.С.“ЕАД срещу останалите ответници – С. К. Л. и Н. И. Л., като необжалвано от страните, е влязло в законна сила.

Воззивната жалба е подадена в срока по чл. 259 ал. 1 ГПК и е процесуално допустима, поради което следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата.

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо в обжалваната част.

Досежно правилността обжалваното решение съдът намира поддържаните с въззивната жалба доводи за неоснователни по следните мотиви:

Понятието "потребител на топлинна енергия за битови нужди" е определено в § 1, т. 42 ДР ЗЕ (отм.), действал до 17.07.2012 г.: физическо лице – собственик или ползвател на имот, което ползва топлинна енергия с топлопреносител гореща вода или пара за отопление, климатизация или горещо водоснабдяване. След отмяната на § 1, т. 42 от ДР на ЗЕ и с влизане в сила на измененията на ЗЕ от 17.07.2012 г., се въвежда понятието "клиент на топлинна енергия", което е еквивалентно по смисъл на понятието "потребител на топлинна енергия". Съгласно новата редакция на чл. 153, ал. 1 ЗЕ, всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда – етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, са клиенти на топлинна енергия и са длъжни да монтират средства за дялово разпределение на отоплителните тела в имотите си и да заплащат цена за топлинната енергия.

Не е спорно между страните, а и се установява от нотариален акт от 1990 – л.12-13 от делото, че И. К. Л. и С. К. Л. като съпрузи са придобили собствеността върху процесния топлоснабден имот. С оглед разпоредбата на чл.19 от СК /отм/ собствеността по отношение на ап.52, находящ се в гр. София, ул. ***** е придобита от съпрузите в режим на семейна имуществена общност. С влезнало в сила на 20.02.2019г. съдебно решение № 23070/25.01.2019г. по гр.д. № 84653/2017г. на СРС, 89 състав, бракът между ван К. Л. и С. К. Л. е прекратен, с което е прекратена и семейната имуществена общност, поради което и след тази дата всеки един от тях се е легитимирал като съсобственик на по ½ идеална част.

Процесният период обаче е до влизане на решението за развод в сила т.е. за същия съпрузите са се легитимирали като съсобственици на топлоснабдения имот при условията на СИО.

От удостоверение за наследници – л.66 от делото на СРС, се установява, че на 03.04.2021г. И. К. Л. е починал, като е оставил за свои законни наследници низходящите си – сина си ответника Н. И. Л. и дъщеря си - С. И. С..

Именно срещу същите ищецът е насочил исковите си, като правоприемници на

починалия И. К. Л. и за негови задължения за периода 01.05.2018г. – 28.02.2019г. и за които ответниците отговарят при равни квоти – чл.5-9 от ЗН т.е. за по ½ от ½ част.

Ответникът С. С. още в отговора на исковата молба е направила възражение, че наследодателят ѝ не е ползвал имота след 2017г., като се е позовала на влезналото в сила съдебно решение за развод със С. К. Л.. От същото се установява, че семейното жилище, представляващо именно топлоснобдения недвижим имот, след развода е предоставено изцяло за ползване на С. Л., която е следвало да заплаща на съсобственика си – бившия си съпруг наем за ползване на неговата идеална част от имота.

Съдебното решение има действието предвидено в разпоредбата на чл.297 от ГПК и което действие се определя от диспозитива на съдебното решение, а не и мотивите към него. Именно от диспозитива на цитираното съдебно решение, по никакъв начин не се установява твърдяното от въззивника обстоятелство, а че единствен ползвател на жилището от 2017г. е само другия ответник С. Л..

Отделно от горното, както правилно е посочил първоинстанционният съд, цитирайки относима към предмета на доказване задължителна съдебна практика – ТР 2/17.05.2018г. по т.д. № 2/2017г. на ОСГТК на ВКС – т.1, освен факта на неползване на имота от единия от бившите съпрузи е необходимо да се установи, че за процесния период жилището е предоставено на другия по реда на чл.107 ал.1 от СК /отм/, съответно възникнало своеобразно наемно правоотношение по смисъла на чл.57 ал.1 от СК /установено е, но за период след м.02.2019г. и което е ирелевантно/, както и че е налице изрично изявление от страна на ползващия бивш съпруг до топлопреносното предприятие, с което заявява, че е единствен титуляр на партидата, съответно декларира изрично, че само той ползва имота и има качеството на „потребител“. Горните кумулативни предпоставки, ответникът, чиято е тежестта да установи фактите и обстоятелствата, от които черпи благоприятни правни последици – чл.154 ал.1 от ГПК, не доказва в процеса, поради което и същите следва да се считат, че не са осъществени.

Следователно от гореизложеното, съдът приема, че при условията на пълно и главно доказване, се установи, че наследодателя на въззивника за процесния период е имал качеството на „потребител“ на топлинна енергия, т.е. бил е надлежно материално легитимиран да отговаря по предявените искове, като след смъртта му, имуществените му задължения преминават към наследниците в съответна на наследяваната от тях част от наследствената маса.

Относно претендираната главница за цена на услуга дялово разпределение за процесния период:

С договора сключван по реда на чл.139в ал.3 т.4 ЗЕ между топлофикационното дружество и търговеца, извършващ дялово разпределение се определя само цената на услугата дялово разпределение, а в този по чл.140 ал.4 т.8 от ЗЕ между клиентите и търговеца, извършващ услугата дялово разпределение – само условията и начинът на плащане на услугата. И двата договора обаче не променят страните и предмета на правоотношенията във връзка с цената, защото те се определят от закона. Поради изложеното, съдът приема, че законът установява задължение на купувача на топлинна енергия /потребителя/ да заплаща на топлофикационното дружество суми за дялово разпределение, чиято цена се определя от договора между тях, като няма значение дали топлофикационното дружество е платило предварително, впоследствие или дали въобще е платило тази цена на търговеца, извършващ дялово разпределение или само извършва дяловото разпределение, както е в настоящия случай, вкл. и без значение дали общите условия на топлофикационното дружество установяват задължения за купувача да заплаща на топлофикационното дружество суми за дялово разпределение. Единственото условия /основание/ за задължението на потребителите за заплащане на сумите за тази услуга на топлофикационното дружество е услугата дялово разпределение да е извършена. В

настоящото производство това обстоятелство не е спорно, а и се установява от представените писмени доказателства и експертни заключения. На следващо място, както е посочил първоинстанционният съд в разпоредбата на чл. 22 ал.2 от ОУ от 2016г., изрично е предвидено потребителите да заплащат цената на тази услуга на продавача на топлинна енергия.

В тази връзка, главницата за цена на извършена услуга дялово разпределение е основателен и доказан до установения с експертното заключение размер, а именно – 3,22 лв. и за периода 01.09.2018г. – 28.02.2019г.

Другото възражение, с което въззивникът обосновава порок на първоинстанционното решение в обжалваната му част, е неправилно приложение на института на погасителната давност и за което е направила изрично възражение в отговора на исковата молба.

В ТР № 3/18.05.2012г. е прието, че вземанията за потребената топлинна енергия са такива за периодични плащания, поради което се погасяват с изтичането на тригодишна погасителна давност/ чл.111, б."в" ЗЗД/, като различният размер на всяка месечна вноска не променя периодичния характер на вземането за нея, защото то произтича от повтарящите се еднородни задължения с посочен в Общите условия падеж т.е. касае за трайно, периодично изпълнение на задължението на потребителите на топлинна енергия.

Съгласно нормата на чл. 114 ал. 1 ЗЗД давностният срок започва да тече от момента, в който вземането е станало изискуемо.

С решение по протокол № 7/23.10.2014 г. на съвета на директорите на "Т.С." ЕАД са приети нови ОУ, одобрени с решение ОУ-1 от 27.06.2016 г. на КЕВР, влезли в сила на 11.08.2016 г. Според чл. 33 ал. 1 от тях клиентите са длъжни да заплащат месечните дължими суми за топлинна енергия по чл. 32 ал. 1 в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Ето защо, за вземанията за топлинна енергия за период, спрямо който намират приложение посочените общи условия, не е необходимо отправянето на покана или предприемането на други действия от страна на ищеца, за да се поставят клиентите в забава. Спрямо тях приложение намира нормата на чл. 114 ал. 1 ЗЗД. Следователно вземанията на ищеца за периода м. 05.2018г. става изискуемо на 15.07.2018г. и се погасява по давност на 15.07.2021г. , съответно вземането за м.06.2018г. , става изискуемо на 15.08.2018г. и се погасява по давност на 15.08.2021г. , вземането за м.07.2018г. става изискуемо на 15.09.2018г. и се погасява по давност на 15.09.2021г. и вземането за м.08.2018г. става изискуемо на 15.10.2018г. и се погасява по давност на 15.10.2021г., но на 15.10.2021г. е подадена исковата молба и прекъснато течението на давностните срокове т.е. до момента на подаване на исковата молба погасени по давност са вземанията за периода 01.05.2018г. – 31.7.2018г.

Следователно основателно се явява възражението на ответника, че част от вземанията за главница и съответно за лихва /чл.119 от ЗЗД/ са погасени по давност. Това е главница за периода 01.05.2018г. – 31.7.2018г. и в размер на 56,12 лв., както правилно е констатирал първоинстанционният съд.

Ирелевантно е, че за посочените суми за главница от 56,12 лв. и за периода 01.05.2018г. – 31.7.2018г. издадените първоначално фактури са сторнирани и впоследствие включени в обща фактура от 2019г. Релевантен в случая е периодът на потребление, за който се отнася издадената обща фактура, а не датата на издаване на същата и посоченият в нея срок за заплащането ѝ. Издаването на обща фактура съставлява способ за определяне окончателния размер на доставената топлинна енергия през съответния отоплителен период, поради което погасяването на вземанията на ищеца за този отоплителен сезон рефлектира и върху вземанията по съставената обща фактура. Вземанията по общата фактура не се

отнасят за период, различен от съответния отоплителен сезон и са функционално свързани с него.

По изложените съображения въззивният съд счита, че изводите на решаващия съд относно погасените по давност вземания на ищеца, са правилни и законосъобразни. На основание чл. 119 ЗЗД с погасяването на главното вземане се погасяват и произтичащите от него допълнителни вземания, макар давността за тях да не е изтекла, поради което погасени по давност за същия период са и вземанията на ищеца за мораторна лихва.

Относно иска с правно основание чл.86 ал.1 от ЗЗД

При неизпълнение на парично задължение, длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата съобразно разпоредбите на чл. 84 ал. 1 ЗЗД.

През исковия период приложение намират Общите условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от "Т.С." ЕАД на клиенти в гр. София, приети с Решение ОУ-1 от 27.06.2016 г. на КЕВР.

Съгласно чл. 33 ал 1 от Общите условия от 2016 г., клиентите са длъжни да заплащат стойността на фактурата по чл. 32 ал. 2 и ал. 3 за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Изрично е предвидено, че само ако последните задължения не са платени в определения срок(/45 дни от срока, за който се отнасят), клиентът дължи обезщетение за забава в размер на законната лихва - чл. 33 ал. 4 от Общите условия. От цитираните разпоредби се налага изводът, че "Т.С." ЕАД не начислява обезщетение за забава в размер на законната лихва върху задължения, определени по прогнозна консумация, а начислява обезщетение за забава само за задълженията по общата фактура, като за вземанията за топлинна енергия за периода от 01.08.2018г. – 30.04.2019г./непогасените по давност/, не е необходимо отправянето на покана или предприемането на други действия от страна на ищеца, за да се поставят клиентите в забава.

Съобразявайки горното и периода, за който се претендира обезщетение за забавено изпълнение и при изчисления по реда на чл.162 от ГПК вр. с Постановление № 426/18.12.2014г., съдът установи лихвата за забава в размер изчислен и от първоинстанционният съд, а именно 37,35 лв.

Поради съвпадане на изводите на двете съдебни инстанции, решението в обжалваната му част следва да бъде потвърдено.

Разноски

С оглед изхода на делото, изрично заявено искане от въззиваемата страна и разпоредбата на чл.78 ал.3 от ГПК, въззивникът носи отговорността за заплащане на направените от въззиваемата страна разноски по делото в размер на 100,00 лв. – юрисконсултско възнаграждение.

Предвид разпоредбата на чл.280 ал.3 т.1 от ГПК въззивното решение не подлежи на касационно обжалване.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 7895/11.07.2022г. постановено по гр.д. № 59062/2021г.

на Софийския районен съд, ГО, 85 състав в частта, с което **С. И. С.** с ЕГН: ***** е осъдена да заплати на „Т.С.“ЕАД с ЕИК: *****, както следва:

- на основание **чл.79 ал.1 от ЗЗД** сумата от **130,96 лв.** представляваща $\frac{1}{4}$ от незаплатена цена на потребена топлинна енергия за периода 01.08.2018г. – 28.02.2019г. в топлоснадбен имот – ап.52, находящ се в гр. София, ул. *****, ведно със законната лихва считано от 15.10.2021г. до окончателното ѝ изплащане;

-на основание **чл.86 ал.1 от ЗЗД** сумата **27,35 лв.**, представляваща обезщетение за забавено изпълнение на горепосочената главница и за периода 15.09.2019г. – 05.10.2021г.;

- на основание **чл.79 ал.1 от ЗЗД** сумата от **3,22 лв.** представляваща незаплатена цена на услуга дялово разпределение за периода 01.09.018г. – 28.02.2019г.

- основание **чл.78 ал.1 от ГПК** разноски по делото в размер на **36,39 лв.**

РЕШЕНИЕТО в останалата му част, като необжалвано е влязло в сила.

ОСЪЖДА С. И. С. с ЕГН: *****и с адрес: гр. София, ул. ***** да заплати на «Т.С.»ЕАД с ЕИК: ***** със седалище и адрес на управление: гр. София, район К.С., ул. «***** на основание **чл.78 ал.3 от ГПК** разноски във въззивното производството в размер на **100,00 лв.** /сто лева/.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на касационно обжалване основание чл.280 ал.3 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____